

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRÁDALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre . . . 8 kor. Negyed évre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .. Egyes szám 20 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és lapfőlapadó

Dr. MEZEI ALADÁR.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilvántartási közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához ezimzendők

Feltámadtunk.

Irta: Heves Iván.

Heves, 1910. október 15.

Nem szeretjük a túlságos feltűnést, a nagy szavakkal való szertelen dobálódzást s ennek tudható be, hogy halottaiból feltámadt lapunk előbbi számában csak a vonal alatt, rövid pár sorban tudattuk a „feltámadás”-t.

Miután azonban lapunk életében emez esemény nem merül ki pusztán a feltámadás tényében és a vele összefüggő személyi változásokban, hanem radikális irány változást jelent a lap szerkesztésében és eddigi nivóján, — helyén valónak tartjuk megismertetni olvasóinkkal azon törekvéseket, amelyek jövőnk működésünkben vezérelni fognak.

És itt mindjárt szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy fenti kijelentésünk nem akar bírálata lenni a lap eddigi szellemi vezetésének. Sőt készséggel ismerjük el azt a nemes és fáradhatatlan

buzgalmat és rátermettséget, amely a „Heves és Vidéke” eddigi szerkesztőjének és elődeinek működésében megnyilvánult. Hogy azonban ez a buzgalom célt nem ért és gyengének bizonyult azzal a bántó közönnyel szemben, amelylyel a sajtó eme Hamu Pipókéjének mindenha meg kellett küzdenie, arról ezek az önzetlen emberek legkevésbé tehetnek.

Még tovább megyünk. A tények alapos ismerete és a körülmények komoly mérlegelése után mi a saját vállalkozásunknak sem jósolnánk sikert, ha nem bátoritana bennünket fiatalos optimizmusunk mellett az ügy iránti szeretet és önzetlen lelkesedés, amely a siker reményét kelti bennünk.

És most kérem e sorok olvasóit, hogy tünjék el ajkairól az a megszokott mosoly, amely sohasem marad el, valahányszor egy vidéki „sajtó-orgánum” „nagyhangon” merészel beszélni és

„nagyzási hóbort”-ba esik. Tudniillik az elfogult közvélemény minden kisebb vidéki lapban „Piripócsi Tárogató”-t, vagy „Büdszentmihályi Nagy Dob”-ot lát, holott ez a típus már régen kiveszett s legfeljebb csak elavult anecdotákban él. Ma már a perifériák sajtója szüntelen missziót teljesít és (megvetés a kivételeknek) jórészt hivatásának magaslatán áll. A vidéki lapok átlagának szerkesztési technikája, cikkeinek hangja és irodalmi irányzata nivós előkelő. Rovatait izlés és jó modor jellemzi.

Hiszszük önhittség és elbizakodottság nélkül, hogy mi is megfogjuk közelíteni ezt a magaslatot. Nem vagyunk ugyan hivatásos ujságírók, de van szemünk és érzékünk meglátni az események forrását, méltatni jelentőségüket és reámutatni azoknak várható hatására és következményére. Ha hiányozni fog esetleg ebbeli törekvéseinkben az írói véna és

„Heves és Vidéke” tárcája.

Sejtelem.

Én nem tudom, mi bánt, de érzem,
Hogy fáj a szívem, fáj nagyon,
Miként derős égboltra a felhő,
Ugy száll lelkemre a fájdalom.

Verőfényes nyári nap van,
Virág nyílik, madár dalol:
A lelkemben hideg, borongó,
Szívetdermesztő ősz honol.

A lelkem telve sejtelemmel;
Jövöm egére felleg ül,
S bár szívem megszakad a vágtyól
Érzem: többé ki nem derül . . .

Ambrus Aladár.

Berlin büntanyái.

Irta: dr. Mikola Gyula.

1906. november 15-én a „Teutonia, Juristen Verbindung” felavató kneipjén megismerkedtem egy urral, aki a megjelent „alte Herr”-ek közt a legtekintélyesebb külsővel rendelkezett s mint népszerű ember, a sörös kompániában éjféli után klasszikus tökéletességgel töltötte be a „Fuchsmajor”-i méltóságot. Ez az ur, Kuhn „Kriminalkommissar” volt s tisztára a vele való ismeretségemnek köszönhetem, hogy most Berlin büntanyáiról a „Kaschem”-ekről írhatok.

„Kaschem” elnevezés — így magyarázták — a tolvajnyelvűből van véve, de ma már közszájon forog s aki a berlini életet ismeri, tudja, hogy azok a szolid külsejű, de félelmetes közönségű lebutok értendők alatta, a hol a bűnös Berlin él, a hova, mint televény földbe nyulik vissza csaknem minden gaztettnek a gyökere.

A kaschemek rendes koresmák, kávéházak, csapszékék, éttermek. Külsejük nem különbözik bármely hasonló helyiségtől

sem. Sőt mintha keresve keresnék a „tisztességes polgári” mezt, amely nem csak óvatossági, de üzleti szempontból is célszerű.

Berendezésük a körülményekhez képest egyszerűbb, vagy fényesebb, de minden gyanút kizáró. Közönségük pedig kivétel nélkül gonosztevőkből, különböző rangú és rendű csirkefogókból kerül ki, a kikkel rendszerint a tulajdonos is egy gyékényen árul.

Berlin városában mindenki tud róluk, de csak sejtelemesen, mint a párisiak a félelmetes „apache”-ok bandáiról és a londoniak az ő hirhedt „pickpocket”-jeikről. És ha a tanyákat felismerik, el is kerülnek szorgalmasan.

Meglehetősen izoláltan élnek tehát e különös társadalom tagjai, de elszigeteltségükben aztán összetartanak hiven. Mert ők nem azok az emberek, akik holmi „javulási” ideákkal bibelődnek. Passzióval üzik „hivatásukat” s ambícióval vannak eltelve annak kifogástalan betöltése iránt. Megbámulják egymás ügyességét és tanulnak egymástól, de közben megismerik

ujságírói képesség tökélye, ezeket pótolni fogja lelkesedésünk heve és a közügy szeretete.

Minden eseményt a köz szempontjából fogunk elbírálni: függetlenül és tárgyilagosan. És mikor ezt teszünk, személyekre absolute nem leszünk tekintettel. Elvagyunk készülve, hogy sok-sok megtámadtatásban lesz részünk és sok keserűséget kell lenyelnünk, ám mind ez nem fog háj-szállyit sem eltéríteni céljainktól és bizunk az igazságos közvélemény támogatásában.

Bizunk ebben a támogatásban és kérjük is azt. Mindenki, aki a viszonyokat csak kevésbé is ismeri: tudja nagyon jól, hogy vállalkozásunkban semmiféle önérdek, vagy anyagi haszon reménye nem vezet. Hiuság még kevésbé. Önzetlenül indulunk kitűzött céljaink felé és jutalmat az eljövendő elismerésben és működésünk eredményeiben véljük majd megtalálni.

És még egyet. Lapunk hasábjait nem akarjuk szerkesztőségi monopóliumnak tekinteni, hanem készséggel bocsjátjuk azokat olvasóink rendelkezésére. Minden közérdekű eseménynek készséggel adunk helyet. Minden felszólalást,

egymás erőit is és félnék is egymástól.

Félelem. Különösen hangzik, hogy az összetartásnak volna egyik motívuma. De a zsványbeesület nem ismer nagyobb bünt az árulásnál, az egymás iránti hűség megsegésénél. A polgári becsület utjánáluk: az árulás útja. Arra visszatérni, zsvány-morál szerint egyenlő emezzel. És jaj az árulóknak!

Kilencven percentjük börtönt viselt, kik állhatatosan megmaradtak a bün útján és mesterei az újabb nemzedéknek, azoknak az ifju esemeteknek, akik reményteljes életpályájukat itt kezdték... legnagyobb valószínűség szerint folytatni is fogják egy leendőbeli kiszabadulás után és végzik a börtönben, vagy legrosszabb esetben a hóhér pallosa alatt.

Ezek az igazi Lombroso típusok.

Ott élnek a koresma levegőjében. Isznak, tobzódnak, mulatnak napestig és birják pénzzel (hiszen ez mindig „kerül”) és birják fizikummal is. ugyis mentől-előbb az állam kosztjára kerülnek, több-kevesebb időre. A börtön falai közt aztá visszanyerik az egészséget és az életet, amit léha szabadságukban eltékoztattak. A börtön nekik valóságos sanatórium.

Milyen cinikus rendelkezése a természetnek! A jóérzésű embert, ha megtévelydedett és rabkenyérre kerül, megtöri a fogság. Szellemének szárnyait szegi, a romlandó testbe kora vénséget ültet el. S ha büneért elszenvedte a büntetést és

cikket, kritikát leközlünk, és minden közérdekű eszmét propagálunk, bárki is annak megpendítője; szóval azt szeretnénk, ha lapunk teljesen és mindenben a közvélemény szószólója lenne. Azonkívül igyekeznünk fogunk olvasóinknak változatos és tartalmas lapot nyújtani. Kizárólag eredeti cikkeket fogunk közölni és legfőbb törekvésünk az lesz, hogy a „Heves és Vidéke“ várva-várt kedves vasárnapi vendége legyen minden előfizetőnknek.

Mi a magunkét megteszünk, hisszük, hogy a közönség szeretete fog súlyt és tekintélyt adni működésünknek.

H I R E K.

— **Megtámadott törvénybíró.** Inezedy Gusztáv helybeli jómódú gazda felkereste e hó 13-án délután hivatalos helyiségében Kovács Gusztáv t.-bíró és arra kérte, hogy Gyurkovits Mihály kisbíró intse meg azért, mert őt az előző napokban szidalmazta. A törvénybíró kijelentette, hogy a kisbíró magánéletébe nem avatkozhatik, mire Inezedy a t.-bíró előbb szidalmazta, majd midőn a t.-bíró kivezetetni akarta, botlial rátámadt s véresre verte. A törvénybíró dr. Barabás Béla orvos vette kezelés alá s 20 napon túl gyógyuló testi sértést állapított meg. Ez esetnek a bíróság előtt folytatása lesz.

visszakéredzik a társadalomba, ajtót mutatnak neki.

A hivatásos gonosztevőknek pedig használ az egészséges — bár szigorú — életmód, új életre kelti őket és a társadalom, az ő különös társadalmuk, mint érdemkoszorúza hősokeket fogadja a visszatérésükre.

Olyan nagy városban, mint Berlin, a bünös emberek hírhedt és titkos tanyái oly nagy számban vannak elosztva szerzetészt a legkülönbözőbb pontokon, hogy tudni se lehet se szerit, se számát. Még talán az a híres nevezetes rendőrség se ismeri mind. Pedig ennek ott van a szeme és ott van a keze mindenütt! Az Alexanderplatzon, a Polizeipraesidium palotájában gondosan kezelik a nyilvántartó könyveket s bölesen gondoskodnak elegendő számu detektívról, hogy a közvetlen felügyelet e díszes helyiségek felett sohase hiányozzék.

Éjszakai kirándulásunknak nem volt célja az, hogy mindent végigtanulmányozzunk, hanem csak betekintés abba az ismeretlen világba, ahová a közvélemény sasszeme is csak a rendőrség különleges protekciója révén pillanthat be. Nem is néztünk meg, csak egynehányat. Amit róluk írok, az sem lehet kimerítő tehát, hanem csak szemelvény.

(Folyt. köv.)

— **Népmozgalmi statisztika.** Az elmúlt héten városunkban született 6 és elhalt 5 egyén. Eljegyzés 3, házasságkötés 1 esetben történt.

— **Műegyetemi diákoktíhon.** (Műegyetemi segélyegylet Háza) alapja javára a budapesti új Műegyetem 1910. május 25-én Ő Felsége a király és József kir. herceg az egyesület védnöke jelenlétében megtartott zárókő elhelyezési ünnepe alkalmából megindított gyűjtést rendező egyesület elnöksége felkéri azokat, akik gyűjtőveiket még nem küldötték be (ca. 99%), hogy mivel a gyűjtés Budapest székesfőváros hatósági ellenőrzése alatt van és az iver beküldésének határideje szept. 1-én már lejárt, iverket lehetőleg hamarosan beküldeni szívekedjenek. Az egyesület elnöksége másbeli uton mindazon gyűjtőknek, akik iverket eddig már beküldötték, kifejezte köszönetét, mindazonáltal néhány nagyobb adományt (250-2000 K.) itt is közreadunk. Eötvös Loránt br. főrend, Kachelmann Károly és fia gépgyár Vihnye, Kőszénbánya és téglagyár társulat Bp., Füzák Gyula püspök Munkács, Bleuer Ödön mérnök Trencsén, idb. Pálffy János gr. hagyatéki gondnoksága Pozsony, Petrikovits Róbert ig. főmérnök Párdány, Frigyes kir. herceg, Rainer Károly műépítész Bp., Magaziner Lajos és Steiner József Bp., Hauszmann alapítványa (1000 K.) Hasenör Ede gépgyár Bp. Nagyvárad-Belényes-Vaskóhi vasút rt., Jos. Jagodnik gyergyagyár Surák, Saxlehner család Bp. Weiss Antal gépgyár Bp. Köler Napoleon műépítész Bp. Schustler József mérnök Bp. Eszterházy Miklós herceg Kismarten. Nyíregyháza, Breznóbánya, Pozsony, Deés, Anad (1000 K.) városok és Biharvármegye közönsége. A gyűjtés eredménye eddig meghaladja a 15.000 koronát.

IRODALOM.

— **Új folyóirat.** „Kritika“ címen új magyar kritikaművészeti folyóirat indult meg pár héttel ezelőtt Budapesten. A lapot Halasi Andor szerkeszti, Csupa fiatal, friss erő, aki dolgozik a hasábjain. A legszebb reményekkel indult meg s az eddigiéi szerint meg is felelt a hozzáfűzött reményeknek. Tartalmas, nívós minden ízében modern ujság ez. Erős harc-riadó minden régi, naradi ellen. Kritikája a kritikának, a már sablonos, hétköznapi kritikának, amely nem más, mint esatlósa magyarázatója a művészeteknek. Az új lap szerkesztői merészen szembeszállnak az elfogadott hírességekkel, hogy megvédjék a maguk igazát: a kritika művészetét. Mert a kritika művészet. Sok tekintetben felette áll minden egyéb művészeteknek. Mert amíg a költő, festő, szobrász alkotásában nagy tere jut az öntudaton kívül álló művészi ösztönek, addig a kritikus mindig tudatosan alkot. Művészetének alapja mindig egy már meglévő műalkotás. Azokat az impressziókat amiket ennek a szemlélete belőle kivált művészi formába önteni, ez a célja művészetének. Ilyen kritikus volt Oscar Wilde; ilyen a nagy német dramaturg Alfréd Kerr, Hugo von Hoffmannsthal, Stefan Zweig. Ilyen kritikus nemzedéket akar nevelni az új folyóirat s ilyen kritikához akarja hozzá-

szoktatni a közöset, ami pedig elég nehéz munka lesz. Mert a mi közönségünk nagy része még nem tud a maga szemével látni. Mindig kölesönként szemüvegen keresztül nézi a látnivalókat és recipe szerint lát mindent kéknak, vagy zöldnek, aszerint ahogy a más szemé már megdolgozta. Nehéz munka lesz az ellen küzdeni de szép feladat. És ha beválik, nagy kulturmiszió.

Az új folyóirathoz igen tetszetős borítékot rajzoltattak. Előfizetési ára egy évre 6 korona, félévre 3 korona. Megjelenik havonta kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatala Budapesten, a Rökk Szilárd-utca 27. számú házában van.

— Kállay Zejtán főispánunk arcképét és életrajzát közli a „Magyarország Főispánjai” című övkönyv, melynek díszes kiállítása méltó feltűnést fog kelteni. A pazar illusztrációkkal ellátott kötet nemcsak a kikerül a sajtó alól és magában foglalja az ország vármegyéi és törvényhatósági joggal felruházott városi főispánjainak biográfiáját. Ugy véljük, hogy ezt a díszmunkát, melyben Kállay Zejtán főispánunk kitűnően sikerült művészi arcképe is helyet foglal — városunk minden közintézményének meg kell szereznie. A fényes kiállítás díszmű megrendelhető Balassa Sándor szerkesztőnél Debreczen Arany János-utca 20. Egy példány ára 10 korona.

Intimitások.

Egyik kisebb bankunk vezérigazgatója híres arról, hogy a legrosszabb vicceket ő mondja el gyanútlan embertársainak, különösen aranyos szokása a szavak kiforgatása, de ebben aztán oly tökélyre vitte, hogy attól Isten mentse minden jó lelket. A napokban beállt hozzá egy paraszt és pénzt kér tőle.

— Hogyan barátom, észt akar? — forgatja a szót a vezér.

— Dehogy, kérem alássan a Tekintetes Urat, hisz akkor nem ide gyömnék.

A legnevesebb nőtlen ügyvédünk, ki tudvalevőleg igen mélyen gondolkodó elme, a napokban elégedetten néz körül irodájában és így monologizál:

— No most már kezd teljessé lenni irodám berendezése, van már írógépem is, nem is hiányzik egyéb, mint egy esinos kis feleség és egy Wertheim-kassza.

Leányok vigyázzatok a Wertheim-kasszátokra!

Nincs igazuk azoknak, akik azt állítják, hogy a vallásos érzület kivesző félben van. Legalább is nálunk nincs így, sőt napról-napra növekszik a hívők serege, különösen a nők körében. Nagyon szívesen foglalkoznak a vallással kapcsolatban

állókkal és kultuszt csinálnak az Egyházból . . .

— Igazuk van, nagyon esinos fiu!

Valamelyik éjjel hazajövet Füzesabonyból, a vasútállomás és a város között egy hatalmas menettel találkoztam. Elöl kivont karddal kisbirák, oldalt szaronyos esendőörök, hátul bundás éjjeli örök. Középen pedig valami mozgó alak. Rémmódon elesdálkoztam ezen a nagyarányu fegyveres készültségen. Nem is állhattam meg, hogy meg ne kérdezzem az egyik bundás kísérőtől.

— Mi az, talán bekisérnek valakit?

— Nem-a kérem! Hanem hazakisérünk!

Kiadóhivatalunkban beszélgetés közben egy épen jelen nem levő munkatársunkra, mondhatnám házi költőnkre terelődött a beszéd. Mindenki mondott rá valami rosszat, csupán egyik jóakarója méltatlankodott és kelt védelmére.

— Már akármit is beszéltek Fiuk, annak az embernek egész jó olója van.

Niki.

Árlejtési hirdetmény.

Heves község utcáin szükséges hidak építésére ezennel árlejtést hirdetünk. Felhívjuk a pályázni óhajtókat, hogy zárt ajánlataikat f. hó végéig a község előjáróságához adják be.

A feltételek a községi bírónál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Heves, 1910. október hó 10.

Fintha Dezső
főjegyző.

Besenyei
bíró.

50—60 métermázsas tiszta faj-almára

vevőt keres

Geruska János, Csetnek
(Gömör-megye.)

Értesítés.

Szíves tudomására hozom a t. közönségnek, hogy folyó hó 8-tól kezdődőleg Hevesen, a BRIEGER-féle szállodában modern színvonalon álló

— fogorvosi és műfogászati rendelést —

tartok. Működésemet tárgyat képezik:

1. Foghuzás és gyökerek eltávolítása teljesen fájdalom nélkül.
2. Fogtömések arannyal és porcellánnal.
3. Fájdalmas fogak idegkezelése.
4. Ferdén nőtt fogak szabályozása.
5. Műfogak kautschukba foglalva, vagy aranylemezhez erősítve.
6. Szájpadlásnélküli fogpótlások aranyból vagy porcellánból.
7. Műfogak átdolgozása, javítása stb.
8. Fogak fehéritése és fogkövek eltávolítása.

Budapesti rendelés: IV., Károly-körút 2. sz.

„ „ laboratórium: VII., Ilka-utca 44. sz.
(saját ház).

Medicinae

Dr. KUGEL MÓR

a budapesti tud. egyetemnek v. gyakornoka és a berlini fogászati poliklinikának v. assistense.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Ügynökök kerestének

Ügynökök kerestének

EREDETI „CHRISTOPH“!

benzin szivógáz-motorok, lokomobilok és
nyersolaj-motorok
ma az első helyen állanak.
A „CHRISTOPH“ név garancia.
75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.
Kérjen árjegyzéket

DENES B. motorspecialista
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRÜT 15

„Kossuth Lajos azt üzente“
című kép, kiadóhivatalunk
ban megtekinthető.

ÜGYNÖKÖK

legmagasabb jutalék mellett magyar-
országi elsőrendű **ablakroletta** és **zsa-
lusiagyár** részére felvétetnek. Olyan-
nok, kik már ezen szakmában dol-
goztak, előnyben részesülnek

Ajánlatok: 5-5

FRIEDMAN KÁROLY

butor- és redőnygyára, Pécs.

IMAKÖNYV

a legszebb ajándék,
nagy választékban
kapható:

ADLER JÓZSEF

könyvkereskedésben,
Heves.

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatoit valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből

Barcola.

Cognac gőzfőzde állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatti.

Kapható minden jobb üzletben

A HEVES ÉS VIDEKE KIADÓHIVATALA

ADLER JÓZSEF könyvnyomdája

HEVESEN

Alapszabályok
Zárszámadások
Egyházi, községi
És egyéb hivatalos
Nyomtatványok
Körlevelek
Levélborítékok
Számlák
Levélfejek
Falragaszok

Elvállal és készít

izléses kivitelben mindennemű

NYOMTATVANYOKAT

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések pontosan teljesítetnek.

Báli és menyegzői
Meghívók
Eljegyzési
Kártyák
Étlapok
Táncrendek
Névjegyek
Gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
..... készítése

Községi és ügyvédi és nyomtatványok raktára.

Hirdetések a legjutányosabb árban vétetnek fe